

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETES:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3.50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Félévre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

BELKÖZÖNSÉG FELVEIÉINEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetést a Fuzekas-utca 16. számra.) Telefon 150. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőz-deben.
Megjelenik délután 5 órakor

Munkaadók szervezkedése.

Kassa, jan. 19.

Az a mozgalom, mely rövid idő óta az ország önálló iparosait tömörítésre és szervezkedésre buzdítja, kezdi gyümölcséit érlelni. Eddig tudvalevőleg csak egy-két nagy iparág volt nálunk a termelési érdekek szempontjából is szervezve, mint például a malom- és cukoripar. Ez a nagyiparban könnyű dolog is, mert az összes érdekelteket nem volt nehéz számbavenni és érdekeik védelmére csoportosítani. Nagyobb föladat ez a művesipar terén, ahol nemcsak néhány nagytermelőről van szó, hanem a kis existenciák ezreiről és tízezreiről. Ezen a téren az első kísérlet most van folyamatban. Az építő-iparosok országos szövetségének előkészítése érdekében e hónap 19-ikén és 20-ikán országos értekezlet lesz Budapesten, mely iránt ugy a fővárosban, mint a vidéken igen nagy az érdeklődés.

Ez a kongresszus ugyan több aktuális kérdést is tűzött napirendjére, mint például a munkaközvetítést, a munkabér és munkateljesítmény fixizálását, stb. De kétségtelenül az a főcélja, domináló hivatása, hogy a munkaadókat épp oly erős szervezetekbe tömörítse, mint a munkásokat. Hogy két hatalmas érdekelttség egyformán jól szervezve és fölkészülve álljon egymással szembe. Hogy a munkaadók akceptálják a munkások kitűnő szerveztségének szemmel látható és kézzelfogható előnyeit, hogy ne egymással vadul konkurráló külön egyéneket képezzenek, hanem egy egységes, egyenletesen szervezett szolidaris tömeget.

És hogy ez a mostani kísérlet, mely a termelés alakítására is befolyással lehet, nem marad egymagában, azt már ma bizonyosan tudjuk. Azért kell a mostani kongresszusnak és az erre alapított mozgalomnak a szokottnál nagyobb fontosságot tulajdonítanunk, mert annak első következménye lesz ugyan az építőiparosok országos szövetségének a megalakítása, de második folyamánya a többi munkaadó-csoportok szervezkedésének megindulása lesz.

Értesülésünk szerint ugyanis a kongresszus ezt a kérdést egy határozati javaslat formájában fogja ki-

mondani, melyet e téma előadója, Gelléri Mór a következőkben precizírozott:

Miután a jelenlegi munkáviszonyok között a magyar ipar zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében elengedhetlenül szükséges a munkaadók tömörítése és egységes szervezkedése,

mondja ki az országos gyűlés, hogy elsősorban szükségesnek tartja az építő ipari munkaadók szervezeteinek egymással összefüggő, egyöntetű és egységes működését, minélfogva fölkéri a végrehajtó bizottságot, hogy ezen cél fokozatos megközelítése érdekében annak idején a szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg; másodsorban szükséges e kezdeményezésről az összes hazai munkaadó-testületeket értesíteni és fontosabb nyomtatványaink megküldése mellett, a többi szakmabeli munkaadók is felhívandók az építő iparosok országos fontosságú példájának követésére.

A határozat ezen részének végrehajtásán kívül a végrehajtó bizottság által kikérendő az országos iparegyesület közreműködése is;

harmadszor különös súlyt kell helyezni végre arra is, hogy egymásután alakuló munkaadó szövetségek egymással állandó és szoros összeköttetésbe lépjenek és a munkaadók szolidaritását és közös érdekeit minden vonalon vállalt támogatással megvédelmezzék és közös akarral érvényesíteni segítsék.

Miután valószínű, hogy a kongresszus ezt a határozati javaslatot egyhangulag magáévá teszi, kétségtelen, hogy a megjelölt nyomokon az egész magyar munkaadó-társadalom szervezése fog megindulni, ami a magyar ipar fejlődésére és számos eddig élénken érzett akadály elhárítására nagy befolyással lesz és az ipari termelés szerveztsége révén bizonyára jobb viszonyokat és kilátásokat fog teremteni. Erre pedig már igazán égető szükségünk van minden téren.

A katonai copf dezavualta a királyt!

Tüntetés Rákóczi ellen.

A hadsereg nem rehabilitálja.

Leintették a baka-zenekart.

A kassai kereskedők köre február hó 2-án Rákóczi ünnepélyt rendez a fejedelem Kassán állítandó lovasszobra javára.

Az ünnepségre a rendezőség szerződtette a kassai 84-ik gyalogezred zenekarát.

Az utolsó időben, mikor már a meghívók szétküldettek, vérlázító fordulat történt.

A katonai zenekar fölött rendelkezés ezredparancsnokság ma értesítette a rendezőseget, hogy a bécsi hadügyminisztériumból kapott utasításhoz alkalmazkodva, a katonai zenekar a Rákóczi-ünnepélyen közre nem működhetik. *A szerződésszegést pedig azzal indokolták, hogy a hadügyminisztérium felfogása szerint a bakazenekar szereplése félreértésekre adhat alkalmat.*

Ez világos beszéd. Nyers és őszinte, mint katonákhoz illik. De figyeljünk csak!

A király, a „legfőbb hadur“ azt mondta, hogy az évszázados félreértések elmúltak. Adott is erről királyi levelet, midőn visszahívta hontalanságából a bujdosó magyar fejedelmet. A királylyal egyenlő szuverén magyar törvényhozás is kiengesztelte a fejedelem emlékét s a Habsburg dinasztia fejének I. Ferencz József királynak aláírásával szentesített törvényben rehabilitálta Rákóczit. A katonai copf mind erről nem tud. Ostobaságában dezavualta a királyt! Nem kell oly tragikusan venni az esetet, ellenkezőleg szolgáljon tanulsággul a jövőre. Mellőzni kell a katonaságot, ám éljen a katonabanda a saját erejéből, ha tud, a polgárság ne vegye igénybe. Egyszer csak elkopik az évszázados doh feküdt katonai copf, ha más nem, megeszi a penész. Mi meg addig annál nagyobb lelkesedéssel gyűljünk össze a Rákóczi emlékünnepeken, tüntessünk nagyfejedelmünk mellett, akit hiába rehabilitált a király, a törvényhozás, a hadsereg szelleme még halóporáiban is veszedelmesnek tart. És igaza van!

Az ügyvédpálya proletárjai.

Megváltoztatják a vizsgarendet.

Harmadszor is lehet vizsgázni.

Az ügyvédi pályára készülők számára nevezetes változtatása készül az eddigi vizsgálati rendnek.

Eddig úgy volt, hogy az az ügyvédjelölt, aki az ügyvédi vizsgálaton kétszer megbukott: végképpen eltiltatott attól, hogy újra tehessen vizsgálatot; tehát soha életében se lehetett ügyvéd. Az volt tudniillik a vélemény, hogy az ilyen másodsor is elhasaló jelölt oly alacsony fokán van az ügyvédséghez szükséges intelligenciának, hogy legjobb, ha más téren kísérel meg a boldogulást, és békét hagy a nem neki való tudományának.

Könnyű, sőt mondhatnók, könnyelmű beszéd ez. Mert tessék elgondolni: min megy keresztül az ember, amíg arra a meggyőződésre kényszerítik, hogy ő tulajdonképpen olyan végtelen nagy számár, aki nem való arra, hogy a diplomás kasztba tartozzék. — Először is elvégzett négy elemi, azután nyolc gimnáziumot, azután négy évig járta a joggyetemet, azután praktizált

KOMLÓS JÓZSEF es TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfi ruhá szabóság, egyházi és egyenruhazti intézete

valamely ügyvédi irodában három, esetleg több évig, — és amikor így elmondhatja magáról, hogy összesen vagy tizeröt-tizenhat esztendőig „előkészült“ a pályájára, akkor kistül, hogy az a pálya — nem az ő pályája. Elvesztette a rengeteg időt, a rengeteg fáradságot s meg a pályavégzéssel járó mindenestre számottevő költséget is.

Hová legyen? mihez kezdjen? Minő új pályán induljon el? Főképpen azzal az immár beléje sugalt tudással, hogy iszen ő tulajdonképpen tökfaj, akiről itt vagy ott, előbb vagy utóbb, de megint csak kistül, hogy kicsoda.

Bozszató helyzet volt ez eddig. Kivált ha tekintetbe vesszük, hogy a gyöngébb lelkű, kevesebb energiával megáldott fiatal embert már az első bukás annyira befolyásolhatta, hogy a második vizsgálaton pusztán ijedtségből is újra megbukott. — Az a tudat, hogy a második bukásnak minő életbevágó, sőt életet tönkretévő következménye van: előre megtölthetett egyséket azzal a fajtájával a szorongásnak, ami már magában véve is benuást jelent. Az ilyen megbénított, minden vérét a szíven érző ember akkor se bír a szükséges eredményről tenni tanuságot, ha csakugyan tudott annyit, amennyivel tisztességesen beérhette volna a vizsgáló-bizottság.

Következett a második bukás után a szörnyű bizonytalanság, esetleg a züllesztés, de mindenesetre a proletár-exisztencia, ami minden tarsadalomra csak nyög.

Ezentúl nem így lesz. Az új vizsgálati terv szerint a jelöltet a második bukás után se tiltják el a vizsgálatról, hanem csak hosszabb terminusra utasítják, ami már magában is elég büntetés lesz a hanyagok és léhák számára. Aki pedig se hanyag, se léha, csak esetleg igazán gyöngé kvalitás, az szintén nem tarthatja majd méltánytalannak, ha nem szabadíthatja rá a tudatlanságával a jóhiszemű kliensekre.

Az a tudat, hogy a legrosszabb esetben is csak idővesztességről van szó: a jelölt lelkületét megmenti a túlságos elgondolástól és aggodalomtól. Sőt másra is jó lesz az új vizsgálati rend. Eppen azon a bajon segít tudniillik, aminek a növekvését sejtik általa, akik azt hiszik, hogy a túlszűfolt ügyvédi pályán levők egy részére mindenképpen a proletárság keservessége vár.

Mert mégis csak bizonyosabban válik proletár abból, akinek módja sincs többé a korrigálásra.

Az ilyen ember egyéb se lehet, csak proletár.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Polónyi várva-várt beszéde

Nyilatkozott a Halmos ügyről.

Budapest, jan. 19.

A várva-várt szenzáció megtörtént, Polónyi Geza igazságügyminiszter végre szóhoz jutott a Házban. Zsufoltan teit Ház előtt beszélt és beszélt. Hónapok óta — így kezdte folynak ellenem a hajszáok. Pellenegére allították ország-világ előtt őt, aki-hosszu politikai pályája alatt mit sem követett el, ami nem volna korrekt.

Polónyi ezután előadta a tegnapi-mára virradó éj történetét, a mely mint ismeretes szenzációs fordulatot hozott az ő ügyében. Az éj folyamán ugyanis felkereste Polónyit Wein Manó dr., Halmos János volt fővárosi polgármester háziörvosa, aki előadta neki, hogy Halmost az utóbbi napok izgalmai beteggé tették és hogy feldult lelki-állapota megnyugtatósa készítette őt arra a lépésre, hogy a Polónyi ellen szórt vádjait appenálja. Mind ennek bizonyosságául pedig felmutatta Wein Halmos levelét.

A levélben Halmos előadja, hogy őt mások politikai céljaikra akarták felhasználni s hogy ő beugrott nekik. Két szónok aláírásával hitelesítetten kijelenti tehát, hogy mindaz, a mivel gyanúsította Polónyit — valótlan, mert Polónyi ugyanis mint fővárosi bizottsági tag, mint ügyvéd mit sem követett el, ami nem volna korrekt, amiért is arra kéri az igazságügyminisztert, tekintse az ellene szórt vádakot meg nem történteknek, amellyekért is bocsánatot kér.

Polónyi most előadja, hogy erre ő is levelet írt Halmosnak, a melyben köszönetet fejezi ki az iránta való bizalmáért s ezért, hogy háborgó lelke megnyugtatósa végett visszanyerte önuralmát. En azonban szónokolt tovább Polónyi — nem nyughatom meg ebben. Az ország közvéleményét megkíméltem azzal, hogy nem provokáltam a bíróság ítéletét. De a magam részéről nem nyugszom mindaddig, a míg ennek az utálatos hajszájának a végére nem nezem. Ennekem ugyanis mint miniszternek, ugyanis mint függetlenségi képviselőnek meg kell hallgatnom illetékes bírám ítéletét.

A parlamentet s a függetlenségi pártot nevezi meg erre Polónyi bírátul, a mely fórumok elé köteletségének tojja tartani be-terjeszteni mindazokat az adatokat, a melyek az ellene felhozottakra vonatkoznak. Nemcsak miniszteri állásom — ugymond — hanem egyéni becsületem érdekében is tartozom bevilágítani ebbe a maffiába, a mit az egyes hírlapok szóttek ellenem. Ez a sajtó — folytatja — olyan mint a poloska. Ha csipni hagyjuk magunkat általa, hat csip, ha megöljük, hát bűdös.

Óriási helyeslés kísérte, különösen néppárti részről Polónyi ez utóbbi kijelentéseit. Az ebök erre szünetet adott. Szünet után folytatta Polónyi beszédét és a készülő törvényjavaslatok mérhetetlen áradatát zudította a Háznak. Hogy csak egy párat említsünk, ime a következők vajudnak az igazságügyminiszter viselő méhében: Az erdélyi birtokrendezés, a konzuli bíraskodás reformja, a büntetőjog terén a feltételes elítélésről szóló törvény konstituálása, a lopásra vonatkozó bj. szabályok módosítása, a kereskedelmi jogra vonatkozó több rendbeli reformjavaslatok, amelyeknek célja a hamis bukások elharapódzásának megszüntetése, illetve szigorítása, munkában van a perrendtartás végleges reformja, ugyszintén az ügyvédi rendtartás végleges rendezése, valamint az ügyvédi nyugdíj szabályozása.

A katonai perrendtartás reformját illetőleg korszakos eredményt mutatott fel Polónyi, a mikor kijelenti, hogy a magyar nyelve teljes diadalra juttatta őt.

Végére hagyta a sajtót. A sajtó dolgában ugyanis tiszteletreméltó újságírókból egy ankétet fog összehívni.

A sajtó parazitáktól — ugymond — meg kell menteni az államot s ő meg is fogja menteni. Óriási taps, éljenzés és helyeslés tört ki most a zsufolt padokról. A néppárt valósággal őrjöngött a tetszés nyilvánulásokban. Polónyit közrefogták, kezét szorongatták és üdvözölték.

UJDONSÁGOK.

— **Hová lett az 1300 korona?** Palcskó János hernádpetri lakos földmives Kassára jött 1300 korona készpénzzel, melyet itt az általa vásárolt föld vételára fejében kellett volna lefizetni. Minthogy azonban nem állott módjában a fizetést eszközölnie, a pénz nála maradt. Közben azonban betért egyik-másik vendéglőbe és annyira leitta magát, hogy nem volt képes az embereket felismerni. Így történt vele azután, hogy a midőn a Kossuth Lajos utcán haladva egy fiatal emberrel találkozott, azt hitte, hogy ez egy buzitai uriember ismerőse. A hasonlatosságtól félrevezetve felkérte, hogy vegye át tőle megőrzés végett a nála levő 1300 koronát, melyet neki egy borítékkal imakönyvbe téve átadott. Kijózanodása után tudta meg, hogy általa ismert buzitai uri-

ember az nap Kassán meg nem fordult s akkor győződött meg, hogy ismeretlen egyénnek adta át pénzt, ki jóhiszeműséget kihasználva a jelentékeny összeget eltulajdonította. A rendőrség nyomozza a teitest.

— **A város p nézét kölcsön adják.** Érdekes javaslatot terjesztett be Roncsik Lajos debreceni főszámvevő a jog és pénzügyi bizottsághoz. A javaslat szerint Debrecen városa a felesleges pénzt és némely alapok összegét adja ki kölcsön a város közönségének. Természetes a pénzt ingatlanokra adná a város és nagyobb kamatot szedne, mint a mennyit a takarékpénztárak fizetnének a betétek után. A javaslattal most foglalkozik a bizottság. Ezt a figyelemre méltó tervet ajánljuk Éder Ödön polgármester figyelmébe. Annyi szó esik az új jövedelmi forrásokról s oly kevés konkrét javaslatról van tudomásunk, hogy az egészséges ideákat szükséges megszívlelni.

— **Az alkotmányért.** Hevesvármegye közgyűlése decemberi közgyűléséből feliratot intéz a képviselőházhoz az iránt, hogy a törvényhozás a vármegyék autonómiájának megerősítésére szolgáló intézkedéseket létesítsen. A feliratot ma megküldte Kassa városának pártolás és hasonló felirat érdekében.

— **A hadseregszállítók és Kassa.** Sok szó esett az utóbbi időben a hadsereg szállításokról, mert mint ismeretes Schönaich hadügyminiszter némi engedményt tett a magyaroknak. Győr vármegye a vitát arra használta fel, hogy feliratot intézzen e tárgyban a képviselőházhoz. A feliratot pártolás céljából Kassának is megküldte.

Elgázolt leány. Francis János hentessegéd tegnap reggel a Sándor-utcán gyorsan vagtató szekerével elütötte Tribulecz Stefánia 14 éves leánykát, aki a Szarka-u. 11. számú házban lakik. A rendőrség a bűnös hentessegéd ellen az eljárást megindította.

— **A kassai birkozó verseny.** A Kassai Athletikai Cluba által 1. hó 27-én a Schalkház nagytermében rendezendő országos amateur birkozó versenyre a főváros legelső clubjai beneveztek legjobb erőiket. A többi között nevezett Weisz Richard is, hazánk legerősebb, legkitünőbb amateur birkozója, nemkülönben Payr Frigyes is, az a sokat ígérő deli fiatal atleta, ki tavaly Odry Zoltánnak volt méltó ellenfele. A beerkezett számos nevezések után itélve, roppant érdekes küzdelmekre lesz kilátásunk az idei versenyen is.

— **Irodalmi és művészeti jour.** A vasárnap tartandó irodalmi és művészet jour kezdete nem 4, hanem öt órakor lesz.

— **Navratil megint működik.** Navratil Ákos, volt kassai jogtanár a kolozsvári egyetem jogkari tanára, ismét elfoglalta állását és ma már megkezdte az aláírásokat, Navratil Ákos szigorúsága miatt ugyanis tavaly egy egyetemi hallgató öngyilkos lett. A professzor a szomorú eset óta szabadságon volt és most tért vissza az egyetemre.

— **Hólavina alá temetett emberek.** Liptó-Teplicskán a hegy alatti völgyben a Glesinger cég munkásai fát vágtak. Hirtelen hólavina zuhant le és husz munkást maga alá temetett. A mentőakcióit dr. Singer Miksa poprádi orvos végezte, ki többnél láb- és kéztörést, némelyeknél súlyos fejsebesülést konstátált. Egy ember elveszett.

— **A Schalkház-szállóban 1907.** január hó 20-án tartandó katonai hangverseny műsora: 1. „Az asszony“, induló a

Vig özvegy operettéből Lehártól. — 2. Nyitány a „Pique Dame“ operettéből Suppétól. — 3. „Bálsziránek“, keringő a Vig özvegy operettéből Lehártól. — 4. Részlet a „Copélia“ c. balletből. Delibestől. — 5. „Virág-susogás“, jellemkép Blontól. — 6. „Vilja“, dal a Vig özvegy operettéből Lehártól. — 7. „Csókolni nem vétek“, dal Estertől. — 8. Fantázia a „Carmen“ c. operából. Viesettől. — Szünet. — 9. Magyar dalok. — 10. „Vig induló-egyveleg“. Komzántól. — 11. „Arany ifjuság“ gavotte, Ziehrertől. — 12. „Excelsior“ négyes Kovácstól.

— A kassai egyetemi nagybizottság a f. hó 24-én a kormánytól és az országgyűlés két háza elnökeinél tisztelő nagy küldöttség minél impozánsabb összeállításában való szives közreműködés végett megkereste a kassai székeskáptalan valamint a többi helybeli egyházközségek vezetőit, az ügyvédi, továbbá az ipar- és ker. kamara vezetőségét és az összes tanintézetek igazgatóságait és a társas körök vezetőseit ezenfelül pedig még ez uton is kérést intéz Kassa és a Rákóczi vármegyék közönségéhez, hogy a mondott nagyküldöttségben osztálykülönbség nélkül minél számosabban részt venni méltóztassanak. A nagyküldöttség 24-én d. e. 11 órakor a képviselőház folyosóján gyülekezik.

— **Bioskop a Royal étteremben.** Székesvárosi Alajos vendéglős, a Royal étterem tulajdonosa a rendőrfőkapitányhoz folyamodott, hogy éttermében naponta Bioskop-(mozgófénykép)-előadásokat tarthasson. A kérelem felett még nem döntött a főkapitány.

— **Halálozás.** Dr. Kupsa Viktorné az-előft özv. Schürgerné urnó, Budapesten elhunyt. Holnap vasárnap temetik Kassán, hová holttestét elszállították.

— **Eljegyzés.** Márai Grosschmid Károly okl. mérnök eljegyezte özv. sztrégovai és keiecsényi Madách Pálné szül. báró Buttlér Matild leányát Alicet.

— **Nincs főtt só.** Azok a városok, melyekben a sóvári főtt sőt árusítják, általában panaszkodnak, hogy nem áll elegendő só rendelkezésükre. A mint értesülünk, a sóvári sóhiánynak nem a waggonhiány az oka, hanem egyszerűen az, hogy a sóvári m. kir. főbányahivatal, mely tudvalevően főtt sőt termel, tehát nem bányászik, hanem egyszerűen az ottani sóforrásból eredő sósvizet kifőzi, nem tud annyit termelni, mint a mennyit az előző években lehetett, mert a források az utóbbi években fokozatosan csökkenő mennyiségű sóvizet szolgáltatnak, ami valamely eddig még fel nem kutatott földalatti befolyásra vezethető vissza. A baj orvoslása érdekében a pénzügyminisztérium kutatásokat és egyéb nagy befektetéssel járó munkákat rendelt el anélkül, hogy eddig eredményre juthatott volna.

A Kor képes folyóirat 2-ik száma érdekes cikket közöl a harmadik egyetemről. A cikk az aspiráló városok szempontjából tárgyalja ezt az aktuális kérdést egymásután, külön-külön cikkeken adva az egyes városok hivatott szószólói által egybefoglalt érveket, úgy hogy a közönségnek végre alkalma van a bőséges argumentumokkal egyszerre megismerkedhetni s összehasonlítás alapján saját ítéletet alkothatni, hogy tulajdonképpen melyik várost illeti meg a harmadik egyetem. Kassa álláspontját Baintner Hugó dr. jogtanár fejtegeti a város megbizásából. Az érdekesen és szépen illusztrált füzet tartalmából még a következőket említjük meg: Halászat a Quarnerón, írta Leidenfrost Gyula, Kaukázusi emlékeim, írta Szabó Zoltán dr., A Jungfrau vasut, írta Cserháti Jenő, műegyetemi tanár, Tárca, írta Endrődi Sándor. Ezenkívül a családi rovatok gazdag tartalmából kiemelkednek a Gaál Mózes vezette

Diák-rovat, valamint a Lányok Lapja is. A 36 oldalra terjedő füzetet két remek műmelléklet díszíti. A Kor a legelőkelőbb családi folyóiratunk. Emellett olcsó, negyede-évre 4 korona, egyes száma 70 fillér. Előfizetést elfogad a kiadóhivatal, Budapest, VI., Eötvös utca 42.

— A takarékbetétek községi adója. A polgármesterek legutóbbi kongresszusán elhatározták, hogy a takarékbetétek községi megadóztatása érdekében föllírnak a pénzügyminiszterhez. A föllirat elkészült s pártolás vegett ma Kassa törvényhatóságának is megküldötték.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős. séget a szerk.)

Nyilatkozat.

A „Kassai Ellenőr“ mai számában „Modern uzsora“, főcímmel, de nem csekély számu alcímekkel tarkítva megjelent cikk — bár nevem megemlítése nélkül — személyemet is vonatkozásba hozza egy „lelketlen uzsorás“ galád üzelmével és engem büntársául állít oda.

A „lelketlen uzsorást“ ezuttal nem veszem védelmembe — nincs erre nézve ügyvédi meghatalmazásom — s különben is meg vagyok felőle nyugodva, hogy az illető majd elintézi a dolgot ott és úgy, ahol és ahogy kell.

A magam dolgára áttérve, mindenekelőtt kijelentem, hogy a cikk író ur által részemre nagylelkűen felejelt salvus conductusra nem reflektálok; az én szénám mindig annyira rendben van, hogy viselt dolgaimmel barmikor a nyilvánosság elé léphessek. Talksálom különben magamat és a kassai közönség ítélő képességét akkorára, hogy nézetem szerint elég lenne annyit megjegyezni: Merényi József a támadó, és én vagyok a megtámadott, tesék eldönteni, kinek van igaza.

Ennek dacára tartozó kötelességemnek ismerem az ügyet részleteiben is előadni, mert ez nem kizárólag a magam dolga, hanem közérdekű jelentőséggel bír.

A végrehajtási törvény értelmében a köztisztviselők és katonatisztek lakpénze birói foglalás alá csak lakbértartozás fejében vonható, semmi egyéb természetű adósság miatt a lakbér le nem foglalható.

Köztudomásu dolog, hogy a tisztviselők körében az utolsó években beállott általános eladósodás eredményeképpen számos pénzintézet vette fizletkörébe a tisztviselő-kölcsönök adását olyan formában, hogy a kölcsön biztosítására előzetesen letiltatja annak a tisztviselőnek a törvény értelmében lefoglalható fizetését. Eleddig senki sem látott ebben tisztességtelen eljárást, mert hiszen az eladósodott hivatalnok vagy katonatiszt a kölcsön folyósítása által egyszerre olyan jelentékeny összeghez jut, hogy abból valamennyi tartozását rendezheti s nincs minden hónapban ötven hatvan hitelező zaklatásának és az ezzel járó elviselhetetlen költségeknek kitéve.

Annyira általánossá vált immár az ügyleteknek ez a faja, hogy alig van már Magyarországon alsóbbbrangu tisztviselő, aki az anyagi rendezkedés e módjához nem fordult volna.

Epen ezért miután sok tisztviselőnél már ez a pénzforrás is bedugult anélkül, hogy ügyeiket végleg rendezhették volna, az üzleti élelmesség, amely sohasem pihen, és az életviszonyokkal lépést nem tartó avult paragrafusoktól magát békóba verni nem engedí, kieszt egy olyan biztosítéki eszközt, amely még kimerítve nincs: a lakbért.

A lakbérre vonatkozó foglalási tilalom ugyanis csak arra való a törvényben, hogy az illető hivatalnok akarata ellenére el ne vehessék tőle ezt az összeget. Nem látom be azonban, miféle „svindli“ van abban, ha az illető tisztviselő vagy katonatiszt ezt önként köti le fedezetül és arra kölcsönt vesz fel, mely őt esetleg sokkal súlyosabb kötelezettségekből szabadítja ki.

A végrehajtási törvény szerint a zsebben levő aranyóra, az adós fülében levő bouton, vagy ujjára erősített gyűrű se foglalható le. Azonban megülthet-e valaki a tulajdonával szabadon rendelkező egyénnek, hogy ilyen tárgyait önként zálogba tegye és azokra kölcsönt vegyen?

Ugyancsak a végrehajtási törvény szerint nem foglalható le az életbiztosítási összeg sem. Az azonban mégis mindennapos dolog, hogy a biztosított egyén kölcsönt vesz fel a biztosításra és a kötvényt zálogba adja.

Mindkét üzletág teljesen analog a fent említett esettel és mindkét üzletágot állami ellenőrzés alatt álló és nyilvános számadásra kötelezett intézetek gyakorolják.

Nem várok hát a Merényi ur felhuzott revolverkakasának az elcsattantásáig, hanem magam leplezem le magamat. En vagyok az a helybeli ügyvéd, aki eddig összesen két ilyen katonatiszttel kötött „uzsoraügyletnél“ szolgáltatam a különben is pusztán formalításra szorító ügyvédi assisztenciát. Megjegyzem, hogy közbenjöttömmel kötött mindkét egyességben 5 azaz öt százalékos kamat lett kikötve, ami uzsorának csak némi költői szabadossággal tekinthető. Aki ebben kételkedik, az megtekintheti mindkét aktát a kassai kir. járásbiróság irattárában.

Elmondtam a mondani valómat. Merényi ur a „közérdek“ lelkes védelmében ügyész után is kiabál. Állók elébe nyugodt lélekkel.

Hogy pedig mi volt a tulajdonképpeni oka a „közérdek“ kívül Merényi urnak az ellenem való támadásra, azt bárki megtudhatja, aki kíváncsi rá, a kassai kir. járásbiróság végrehajtási osztályában.

Kassán, 1907. jan. 19-én.

Dr. Ungár Joób
ügyvéd.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Szombaton, jan. 19. A vig özvegy.

Vasárnap, jan. 20. d. u. leszállított hely-
árrakkal: A vasgyáros, este: A vig özvegy.

A vig özvegy.

Lehár diadalmas operettje végre nálunk is kikötött. Telt haz nézett nagy érdeklődéssel és várakozással a megérkezése elebe. És szerencsésen partra ért. A biztos siker, a repertoáron maradás ígéret földjére, nem kis öröme a direktornak és nem csekély élvezetere a színházlátogató közönségnek. Végre egy jó operett a sok sikertelen kísérletezés után, mely nincsen tulborszóva frivolitással, hanem diszkrétan és finoman pikáns, látványos, de emellett nem üres kosztüm-mutogatás, hanem egy szines, librettó, szórakoztató, szellemességeivel jól esik a szemnek és fülnek. A fül különben a legpazarabb kiállítás és legpompásabb diszle-
tezés mellett is aránytalanul nagy élvezetben részesül, mert a zene szépségeit a legraffináltabb diszletemester sem képes megköze-
liteni.

Jórészt közismertségnek örvendenek a Vig özvegy melódikus dalai, de ez a körül-mény mit sem von le az érdekességből, sőt fokozza. Bécsi és budapesti mintára a mi közönségünk is kezdi együtt dudolni a melódiákat a szinesekkel, aminek specialis és eredeti ize van. A tegnapi bemutaton már itt-ott fel is hangzott a dongó kíséret a néző-térről, nagy multságára a publikumnak.

A tegnapi este egyáltalán a kedélyes-ség és közvetlenség jegyében folyt le, — igazi meleg és fehér este volt. A közönség bele is melegedett a tapsolásba és szakadatlanul nagy ovációt rendezett a szereplőknek.

Meg is érdemelték, mert az előadás első-
rendű és kifogástalan volt.

!!! Valódiságáért jótállás !!!

A CHASALLA-rendszerű czipőFölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 32286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellett kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendes láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábméregközl.

Rendes láb. Chasalla czipő

Egyedüli elárusító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.**MAGÁNYOS HÁZ**
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től
BÉRBE KERESZTETIK.

Cim a kiadóhivatalban.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.**ÉRTESETÉS.**

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 1/2 százalékkal mellet elhelyezett betétek kamatfát f. hó 1-től

4 százalékra emeltükés az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamat-
adót az intézet viseli.

Kassa, 1906. november 2.

Az igazgatóság.

MEGHIVÁS.

Az Abaúj-Szántói Takarékpénztár mint Részvénytársaság

XXXVII-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1907. évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor tartja meg a részvénytársaság üzleti helyiségeiben, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

1. A közgyűlési elnök, jegyző és jegyzőkönyv hitelesítésére két tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének

felolvasása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.

3. Az évi tiszta nyereség felosztása.

Az al pszabályok 68. §-ában foglalt intézkedés szerint azon részvényes, ki szavazati jogával élni kíván, szavazati igazolványát a társaság üzleti helyiségében a közgyűlést megelőző 8 nap alatt átveheti, ha ott magát részvényei letéteményezésére által mint jogos részvényes igazolta. A meghatalmazottak meghatalmazóik részvényeit is kötelesek letéteményezni.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg, a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések f. évi január 17. napjától a takarékpénztárban megtekinthetők.

Kelt Abaúj-Szántón, 1907. évi január hó 17-én.

Az igazgatóság.

ABAÚJ-SZÁNTÓI TAKARÉKPÉNZTÁR MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

TARTOZIK.

MÉRLEG-SZÁMLA.

KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V a g y o n				Főkönyvi lapszám	T e h e r					
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.		
78	Pénztár készlet			25125	81	29	Részvénytőke			160000	—
30	Értékpapir:					33	Tartaléktőke			160000	—
	48 000 korona névértékű 4% os magy. kor. járadék kötvény á 95.75	464387	50	465852	50	28	Külön nyereség tartalék			47000	—
	Egyéb értékpapir	1465	—	1153188	55	32	Értékpapir arfolyam különbözeti tart.			31299	80
76	Leszámtolt váltók			644479	—	6	Jótekonyszeru alap			4160	81
71	Kötvények			1782	—	74	Nyugdíj alap			58799	44
92	Előleg kölcsönök			36000	—	75	Takarék-betétek			127824	23
35	Intézeti épületek			16 0	—	44, 82, 88	Előlegek			219598	—
45	Berendezés			5484	18	84	Vizsle-zamitolás			322276	—
87	Folyószámla követelések			485	73	60, 83, 85	Folyószámlák			1352	49
61, 91	Óvás és perköltség előleg			1568	20	69	Ki nem fizetett adó			2545	88
79	Előre fizetett kamatok			6398	23	66	Fel nem vett osz alék			521	—
72	Hátralékos kamatok			2811864	30	72, 80	Előre vett kamatok			14862	83
							Egyenleg mint nyereség			4127	82
										2341864	80

Kelt Abaújszántón, 1906. december hó 31-én

Csajka József s. k.
pénztáros.Nemes Lajos s. k.
igazg. elnök.Flegmann Sámuel s. k.
igazg. alelnök.Dániel József s. k.
könyvvésztő.Blau Mór s. k.
igazg. tag.Engel Zsigmond s. k.
igazg. tag.Dr. Materny János s. k.
igazg. tag.Terényi Henrik s. k.
igazg. tag.Doboz István s. k.
igazg. tag.Dr. Fóti Adolf s. k.
igazg. tag.Szent-Imrey Gyula s. k.
igazg. tag.Tégassy József s. k.
igazg. tag.Ezen mérleg-számla az üzleti könyvek tételeivel összehasonlítottván, azokkal egyezők és helyesnek találtott.
Abaújszántón, 1906. december hó 31-én.**A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:**

Dr. Sarló Vendel s. k.

Widder Gyula s. k.

Zimmermann Jakab s. k.

Kiadó: Muranyi József.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA